

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 19 Σεπτεμβρίου 2019, με την εξής σύνθεση: Μαρία Μανδράκη, Πρόεδρος, Νικόλαος Σαββίδης – Εισηγητής – δυνάμει της με αριθμό 1295/2019 Πράξης της Προέδρου του Κλιμακίου και Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Μέλη

Για να εξετάσει την Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1023/16-08-2019, της με την επωνυμία «.....» όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τον, που εδρεύει στην, επί της οδού αρ. (εφεξής «προσφεύγουσα» ή «.....»)

Κατά του, που εδρεύει στη, επί της οδού, αρ. (εφεξής «Αναθέτουσα Αρχή» ή «ΑΑ» ή «.....») και κατά της με αριθμό 114/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του, (εφεξής «προσβαλλόμενη πράξη ή «προσβαλλόμενη απόφαση»), στο πλαίσιο ανοικτής ηλεκτρονικής διαγωνιστικής διαδικασίας που ο διενεργεί για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου: «.....», εκτιμώμενης αξίας 846.774,19 Ευρώ, χωρίς ΦΠΑ και με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνον βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης, (αριθ. διακήρυξης) (εφεξής «διαγωνισμός»), για τους λόγους που αναφέρονται στην εν λόγω προσφυγή και

Κατά της παρεμβαίνουσας, ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «.....» που εδρεύει στον, επί της συμβολής των οδών

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

....., αρ. και, όπως νόμιμα εκπροσωπείται (εφεξής «παρεμβαίνουσα» ή «.....»).

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή, Νικόλαο Σαββίδη

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, ο με τη με αριθ. πρωτ. διακήρυξη του, που δημοσιεύθηκε νόμιμα και αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων, λαμβάνοντας ΑΔΑΜ 2019-04-11, προκήρυξε τον ελεγχόμενο διαγωνισμό, ο οποίος έλαβε τον αριθμό συστήματος ΕΣΗΔΗΣ Σε αυτόν υπέβαλαν προσφορές οκτώ (8) οικονομικοί φορείς, οι οποίοι κατετάγησαν κατά σειρά μειοδοσίας ως εξής:, ήδη προσφεύγουσα, με ποσοστό έκπτωσης 54,02%, 2^η η εταιρεία με την επωνυμία και δ.τ., ήδη παρεμβαίνουσα, με ποσοστό έκπτωσης 46,93%, 3^{ος}, με ποσοστό έκπτωσης 45,77%, 4^η η εταιρεία, με ποσοστό έκπτωσης 43,21%, 5^η η εταιρεία με την επωνυμία και δ.τ., με ποσοστό έκπτωσης 42,16%, 6^η η ένωση, με ποσοστό έκπτωσης 41,02%, 7^η η εταιρεία, με ποσοστό έκπτωσης 32,98% και 8^η η εταιρεία, με ποσοστό έκπτωσης 28,00 %. Με το από 14-05-2019 πρακτικό της, η επιτροπή του διαγωνισμού, αφού προέβη στο έλεγχο ομαλότητας των προσφορών των διαγωνιζομένων και ήλεγξε τα δικαιολογητικά συμμετοχής τους και τις εγγυητικές επιστολές που είχαν προσκομίσει, εισηγήθηκε την ανάδειξη της προσφεύγουσας ως προσωρινής αναδόχου της σύμβασης, με ποσοστό έκπτωσης (μέση τεκμαρτή) 54,02%. Με τη με αριθμό 85/14-05-2019 απόφασή της, όμως, η οικονομική επιτροπή του δήμου δεν ενέκρινε, ως υπεβλήθη, το πιο πάνω πρακτικό, αλλά αποφάσισε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, να ζητηθεί αιτιολόγηση με εξηγήσεις και πληροφορίες σχετικά με την προσφορά ποσοστού έκπτωσης 54,02% της μειοδότηςς. Στην

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

..... συναφώς απεστάλη η με αριθμό 5009/16-05-2019 ειδική πρόσκληση, με την οποία, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίησή της, η προσφεύγουσα καλούνταν να υποβάλει κατά το οριζόμενο στο άρθρο 88 του ν. 4412/2016 αιτιολόγηση με εξηγήσεις και πληροφορίες που να τεκμηριώνουν την προσφορά της για το υπό δημοπράτηση έργο. Στις 24-05-2019, η προσφεύγουσα ανήρτησε στη λειτουργικότητα της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το από ίδιας ημερομηνίας έγγραφό της με θέμα: Αιτιολόγηση προσφοράς κατά το άρθρο 88 του Ν.4412/2016 του έργου: «.....», Παράρτημα με πίνακα ανάλυσης κόστους του έργου και αριθμό προσφορών υπερβολάβων της. Επί των εγγράφων αυτών της προσφεύγουσας, στις 19-07-2019, η επιτροπή του διαγωνισμού συνέταξε τη με αριθμό 7919 γνωμοδότηση προς την οικονομική επιτροπή του δήμου, στην οποία διαπίστωνε ότι η προσφεύγουσα καλύπτει το κόστος του έργου μόνο με προσφορές «υπερβολάβων», όπως η ίδια τους αναφέρει, χωρίς να έχουν δηλωθεί στο ΤΕΥΔ, στις οποίες (προσφορές) δεν διαχωρίζεται η εργασία από τα υλικά, παρά αναφέρονται μόνο άρθρα τιμολογίου και συνολικό ποσό για υλικά και εργασία, χωρίς υπολογισμούς, γεγονός που δεν δίνει την δυνατότητα στην επιτροπή να προβεί σε έλεγχο τους. Η επιτροπή, περαιτέρω, διαπίστωνε τα εξής: Δεν αναφέρονται τυχόν εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει η προσφεύγουσα για την εκτέλεση του έργου (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά δεν αναφέρονται, η κατοχή μηχανημάτων, τυχόν ιδιόκτητο παρασκευαστήριο υλικών, το μόνιμο προσωπικό του οικονομικού φορέα κ.λ.π.), αντίθετα φαίνεται ότι ο προσφέρων θα στηριχτεί εξ ολοκλήρου σε τρίτους, τόσο για την προμήθεια των υλικών, όσο και για τις εργασίες και ότι δεν διαθέτει ιδιόκτητο εξοπλισμό, ούτε μόνιμο προσωπικό. Δεν γίνεται αναφορά σε συλλογική σύμβαση εργασίας και απουσιάζουν παντελώς στοιχεία υπολογισμού και δικαιολογητικά, από τα οποία να προκύπτουν οι νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων και οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές τους. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά δεν αναφέρονται, ο αριθμός, οι ειδικότητες του εργατοτεχνικού προσωπικού που θα απαιτηθεί για την ολοκλήρωση του έργου, το κόστος

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

μισθοδοσίας του και οι ασφαλιστικές εισφορές του (διότι το συγκεκριμένο έργο απαιτεί καθημερινή παρουσία έμπειρου μηχανικού και εργοδηγού). Επίσης δεν αναφέρονται αναλυτικά άλλα κόστη, όπως το κόστος ανάπτυξης εργοταξιακού χώρου, το κόστος ασφαλιστηρίου του έργου, το αναλογούν κόστος της λειτουργίας της επιχείρησης, μετακινήσεις επί τόπου του έργου κλπ. Λόγω των ανωτέρω το ποσό των 20.000,00 € ως δαπάνη γενικών εξόδων δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί από την Επιτροπή Διαγωνισμού. Συμπερασματικά, κατέληγε η επιτροπή, στην αιτιολόγηση της γίνεται μια μη τεκμηριωμένη και ελλιπής αναφορά για το κόστος του έργου, δεν επεξηγούνται και δεν τεκμηριώνονται τα στοιχεία των παρ. 2. α), β) και δ) του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016, ενώ δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 2. β), του άρθρου 89, καθώς ο προσφέρων δεν προσκόμισε τα δικαιολογητικά, από τα οποία προκύπτουν οι νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων και οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές τους, ώστε να αποδεικνύεται η συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ίδιου νόμου. Τέλος, επισήμαινε ότι εγείρονται ερωτηματικά για την τήρηση του άρθρου 131 - Υπεργολαβία του ν. 4412/2016, καθώς για την εκτέλεση των εργασιών τιμολογίου Α. Τ.16, Α.Τ. 21-26, Α.Τ. 30-60 της πιθανής μελλοντικής σύμβασης προϋπολογισμού 231.938,60€ (ποσοστό 37,5% του προϋπολογισμού του έργου χωρίς Γ.Ε.& Ο.Ε.), δίνεται προσφορά από τον – Εργολάβο οικ., έργων, ποσού 100.000,00€ (καθαρό κόστος εργασιών χωρίς Γ.Ε.& Ο.Ε.) που αντιστοιχεί σε ποσοστό 35,20% της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσαςς (ποσό 284.085,79 € σύνολο Κόστους Εργασιών χωρίς Γ.Ε.& Ο.Ε.), χωρίς να έχει δηλωθεί στο ΤΕΥΔ και χωρίς η να κάνει καμία μνεία, καθόσον εφόσον χαρακτηριστεί υπεργολαβία η συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 131, πρέπει: 1.να επαληθεύεται υποχρεωτικά, η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 και 2. να μην αθετούνται οι υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 και το γεγονός αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό της συμμετέχουσας εταιρείας λόγω μη ορθής συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ. Με τη με αριθμό 114/2019 απόφαση τέλος της 30^{ης}

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

Συνεδρίασής της που ελήφθη την 06-08-2019, η οικονομική επιτροπή του Δήμου Πηνειού ενέκρινε την πιο πάνω με αριθμό 7919/06-08-2019 γνωμοδότηση της επιτροπής του διαγωνισμού περί της μη αποδοχής της αιτιολόγησης του προσφερόμενου ποσοστού έκπτωσης (τεκμαρτή έκπτωση 54,02%) της προσφεύγουσαςς και αποφάσισε, κατ' έγκριση κατά τα λοιπά του πρακτικού Ι της ίδιας επιτροπής, την ανακήρυξη ως προσωρινού αναδόχου του δεύτερου οικονομικού φορέα κατά τη σειρά μειοδοσίας, εταιρείας με την επωνυμία «.....» και δ.τ. «.....», ήδη παρεμβαίνουσας, με ποσοστό έκπτωσης (μέση τεκμαρτή) 46,93%. Κατά της απόφασης αυτής, κατά το μέρος που έκρινε ότι οι εξηγήσεις που έδωσε σχετικά με την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά της δεν είναι επαρκείς και δεν την ανακήρυξε οριστικό ανάδοχο της σύμβασης, άσκησε η προσφεύγουσα την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή.

2. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του (έργο), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, (846.774,19 €), της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, που αποτελεί μη κεντρική κυβερνητική αρχή, της δραστηριότητας που ασκεί, που είναι η παροχή γενικών υπηρεσιών δημοσίου συμφέροντος και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας {ανάρτηση της προκήρυξης της σύμβασης στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 11-04-2019} δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, υπάγεται, όμως στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου ΙV του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 345 παρ. 1 και 379 παρ. 7, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, η δε Α.Ε.Π.Π., ενώπιον της οποίας ασκείται η προδικαστική προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

3. Επειδή, όπως προκύπτει από τα αναρτημένα στοιχεία στην λειτουργικότητα της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ α/α), η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί τύποις παραδεκτός, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 361 παρ. 1

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

περ. α΄ του ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. α΄ του π.δ. 39/2017, 362 παρ. 2 του ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 και Παράρτημα Ι του π.δ. 39/2017, καταβλήθηκε δε και δεσμεύτηκε το νόμιμο παράβολο (ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό), ποσού 4.234,00€, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017.

4. Επειδή, περαιτέρω, εν γένει παραδεκτώς, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 362 παρ. 2 του ν. 4412/2016 και εμπροθέσμως, κατά τις διατάξεις των άρθρων 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και 7 του π.δ. 39/2017, υπέρ της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, παρεμβαίνει η, με την αναρτηθείσα στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού την 23-08-2019 από ίδιας ημερομηνίας παρέμβασή της. Η εν λόγω παρέμβαση μολονότι δεν έχει ασκηθεί με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του π.δ. 39/2017, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 αυτού και την παρ. 2 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, εντούτοις, επειδή για την προσφυγή γίνεται δεκτό ότι η χρήση του τυποποιημένου εντύπου δεν συνιστά ουσιώδη τύπο της διαδικασίας, η παράβαση του οποίου θα οδηγούσε στο απαράδεκτό της (ΔΕφΚομοτηνής 39/2017), για τους ίδιους λόγους, που για την ταυτότητα του νομικού λόγου ισχύουν και για την Παρέμβαση, και επειδή η υπό εξέταση παρέμβαση περιέχει τα κατά νόμον ουσιώδη στοιχεία, παραδεκτώς άγεται προς εξέταση ενώπιον της ΑΕΠΠ.

5. Επειδή, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα, αφού συμμετείχε στον διαγωνισμό υποβάλλοντας προσφορά, κατετάγη δε πρώτη κατά τη σειρά μειοδοσίας, με πρόδηλο έννομο συμφέρον στρέφεται κατά της προσβαλλόμενης πράξης, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, κατά το μέρος που με αυτήν δεν έγινε αποδεκτή η αιτιολόγηση της προσφοράς της κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, αναμφίβολα δε υφίσταται ζημία από

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

τη μη νόμιμη, κατά τους ισχυρισμούς της, απόρριψη της προφοράς της, για τους λόγους που αναφέρει στην προσφυγή της.

6. Επειδή, συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται τα εξής: 1) Η επιτροπή εσφαλμένα ερμηνεύει και εφαρμόζει την έννοια της υπεργολαβίας. Και τούτο διότι, κατά το νόμο, η έννοια της υπεργολαβίας προϋποθέτει ότι ο υπεργολάβος έχει το αντίστοιχο εργοληπτικό πτυχίο και υπό αυτή την ιδιότητα αναλαμβάνει αυτούσιο τμήμα του έργου. Αντίθετα, δεν θεωρείται «υπεργολαβία» οποιαδήποτε μίσθωση έργου ή σύμβαση παροχής υπηρεσιών ή προμηθειών ή ανάθεση εργασιών σε τρίτο, οι οποίες (συμβάσεις) διέπονται από τον κοινό Αστικό Κώδικα. Στην περίπτωση της οι προσφορές μαστόρων που αναλαμβάνουν συγκεκριμένες εργασίες δεν αποτελούν υπεργολαβίες κατά την έννοια του Νόμου. 2) Ούτε στην προκειμένη περίπτωση μπορεί να έχει εφαρμογή το άρθρο 131 του ν. 4412/2016, επομένως η αναφορά στην ποσόστωση του 30% είναι μη νόμιμη, η εφαρμογή σε αυτό το στάδιο του διαγωνισμού είναι μη νόμιμη και ο αποκλεισμός της ως κύρωση είναι μη νόμιμος και τελείως αυθαίρετος. 3) Από το 2012 (με την περίπτωση 3 της υποπαραγράφου ΙΑ.11 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012), καθορίζεται ο νόμιμος κατώτατος μισθός υπαλλήλων και το ημερομίσθιο εργατοτεχνιτών, νομοθετικά δηλαδή για όλους τους εργαζομένους, ανεξάρτητα από προϋπηρεσία ή ειδικότητα, οι δε συλλογικές συμβάσεις προσωρινά έχουν «παγώσει» για όλο τον κλάδο των τεχνικών έργων. Συνεπώς το κόστος κάθε προφοράς που αναφέρθηκε στις εξηγήσεις που δόθηκαν περιλαμβάνει το κόστος εργασίας και των ασφαλιστικών εισφορών, το οποίο είναι νομοθετικά προσδιορισμένο με όμοιο τρόπο για όλο το προσωπικό και δεν υπάρχουν επιμέρους συλλογικές συμβάσεις ή άλλες ειδικές ρυθμίσεις που να αποκλίνουν από τον ελάχιστο νομοθετημένο μισθό. Επιπλέον, στην από 24.5.2019 απάντησή της, η δεσμεύτηκε ρητά ότι θα εναρμονίζεται στις διατάξεις του άρθρου 18 §2 του ν.4412/2016. 4) Η απάντηση της περιέχει αναφορές στις «εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες» που υφίστανται στο πρόσωπό της, από το γεγονός ότι διαθέτει μακρά συνεργασία με τους συνεργάτες της, των οποίων τις προσφορές έχει επισυνάψει, και λόγω

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

αυτής της μακράς συνεργασίας και της φήμης της στην αγορά για την εν γένει καλή συνεργασία της με υπεργολάβους, υπηρεσίες, τράπεζες κα., έχει και καλύτερες προσφορές συνεργασίας σε σχέση με την πλειοψηφία των ανταγωνιστών της. 5) Τέλος, εσφαλμένα θεωρήθηκε ότι στηρίζεται αποκλειστικά στην εργασία τρίτων, παρότι ευκρινώς και σε ξεχωριστό πεδίο δαπανών στη σελίδα 2 των εξηγήσεων της γίνεται αναφορά στον κύριο μοχλό υλοποίησης του τεχνικού έργου, δηλαδή στον μηχανικό και στην παρεχόμενη από αυτόν εργασία, ο οποίος θα επιβλέπει, θα συντονίζει το έργο, θα είναι υπεύθυνος έναντι των αρχών και γενικώς θα φέρει όλες τις ευθύνες που αφορούν τον επιβλέποντα μηχανικό.

7. Επειδή, εξάλλου, ο με τις με αρ. πρωτ. 8487 από 23-08-2019 απόψεις του, εμμένει στις απόψεις της επιτροπής του διαγωνισμού, όπως αυτές διατυπώθηκαν στη από 19-07-2019 γνωμοδότησή της, η οποία και έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση της οικονομικής του επιτροπής, επιπλέον δε ισχυρίζεται ότι και αν ήθελε καταπέσει η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης του αναδόχου, η ζημιά που θα προκληθεί λόγω της καθυστέρησης του έργου θα έχει σημαντικές συνέπειες με κυριότερη την αδυναμία άμεσης στέγασης του σχολείου και ότι εμπειρία που προβάλλει η αφορά έργο οδοποιίας και ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων που δεν αποδεικνύει τεχνική ικανότητα για την εκτέλεση του υπό δημοπράτηση έργου, το οποίο από την τεχνική περιγραφή και τις προτεινόμενες εργασίες για την ενίσχυσή του, προκύπτει ότι είναι ένα εξαιρετικά δύσκολο έργο.

8. Επειδή, περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα ανώνυμη εταιρεία, με έννομο συμφέρον, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 7 του π.δ. 39/2017 και του άρθρου 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016, λόγω της δεύτερης θέσης, μετά την προσφεύγουσα, κατά τη σειρά μειοδοσίας, την οποία έχει καταλάβει, επιδιώκει την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης, ισχυριζόμενη τα εξής: 1) Όλοι οι υπεργολάβοι τηςς μελέτησαν και απεδέχθησαν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα συγκεκριμένα άρθρα του τιμολογίου της μελέτης του έργου

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

και καλύπτουν επαρκώς όλες τις εργασίες του, καίτοι δεν μπορούν να θεωρηθούν εγκεκριμένοι κατά την έννοια του άρθρου 131 του Ν4412/16, όπως στην προσφυγή της ισχυρίζεται η, ενώ ο ρόλος της εξαντλείται με την διάθεση ενός μηχανικού συντονιστή του έργου, του οποίου η θητεία μάλιστα λήγει με το πέρας της κατασκευής (Γενικά έξοδα της στην αιτιολόγηση της προσφοράς όπου ο χρόνος είναι 6 μήνες) και όχι με την οριστική παραλαβή αυτού, η οποία είναι μετά το δεκαπεντάμηνο της οριστικής συντήρησης και την απόφαση της οριστικής παραλαβής του έργου που ακολουθεί, όπως γίνεται για όλα τα έργα της επικράτειας. Όφειλε, συνεπώς, να ενημερώσει το ΤΕΥΔ με τους σημαντικούς υπεργολάβους, των οποίων την εμπειρία χρησιμοποιεί ως τεκμήριο τεχνικής ικανότητας. 2) Η αιτιολόγηση της προσφοράς είναι μη αξιόπιστη, αφού όλες οι προσφορές πανομοιότυπα απευθύνονται στον κ. και όχι στην «Κ.....», χωρίς να αναφέρουν χρόνο ισχύος προσφοράς, ειδικά δε η προσφορά της εταιρείας(ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΙΔΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ – ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ)

η οποία σύμφωνα με την σφραγίδα της εταιρείας είναι εμπορική εμφανίζεται να αναλαμβάνει τις εργασίες του άρθρου 89. 3) Ο νόμος 4412/16 ο οποίος στο άρθρο 89 παράγραφος 2 ρητά αναφέρει : «για την απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις της παρ.2 του άρθρου 18 ο προσφέρων προσκομίζει» Α) αναφορά στην ΣΣΕ Β) δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτουν οι νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων. Αντί της προσκόμισης των δικαιολογητικών η εγκαλεί την επιτροπή καθώς και την αναθέτουσα αρχή ότι όφειλε να γνωρίζει (δίχως να έχει προσκομισθεί το οργανόγραμμα του έργου) πόσους μισθωτούς θα διαθέσει για την κατασκευή του συγκεκριμένου έργου (μηχανικούς, λογιστές, υπαλλήλους γραφείου, εργάτες) και ότι σε αυτούς θα καταβάλλει τον κατώτερο μισθό. 4) τέλος η δεν ανέλυσε αιτιολογημένα το κόστος των γενικών εξόδων (Γ.Ε.), το οποίο προκύπτει σαν υποχρέωση του αναδόχου σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη.

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

9. Επειδή, τέλος, την 12-09-2019 η προσφεύγουσα ανήρτησε στη λειτουργικότητα της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το από ίδιας ημερομηνίας υπόμνημά της, με το οποίο κατ' ουσίαν επιχειρεί να αντικρούσει τους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας, εμμένοντας στους ισχυρισμούς που με την προσφυγή της είχε προβάλει, επιπλέον προσκομίζει συνημμένα, α) το καταστατικό της εταιρίας «.....» και β) πίνακα με τη σειρά των υλοποιημένων συναφών με το αντικείμενο του διαγωνισμού έργων από μέρος της, υπογεγραμμένο υπό τη μορφή της υπεύθυνης δηλώσεως από τον εκπρόσωπο τηςς καθώς και από τον, συνεργάτη της στον τομέα της αποκατάστασης κτηρίων στην εργασία της επισκευής - ενίσχυσης του εν λόγω δημοτικού σχολείου

10. Επειδή, από την επισκόπηση του διαγωνιστικού φακέλου, τα στοιχεία του οποίου είναι αναρτημένα στον ηλεκτρονικό τόπου του διαγωνισμού δεν προκύπτει ότι έχει προσβληθεί με προδικαστική προσφυγή η με αριθμό 85/14-05-2019 απόφαση της οικονομικής επιτροπής του δήμου, με την οποία δεν εγκρίθηκε το πρακτικό Ι της επιτροπής του διαγωνισμού, με το οποίο εισηγούνταν την ανακήρυξη της προσφεύγουσας ως προσωρινής αναδόχου, αλλά αποφασίστηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, να ζητηθεί αιτιολόγηση με εξηγήσεις και πληροφορίες σχετικά με την προσφορά της ποσοστού έκπτωσης 54,02%. Συνεπώς, στα πλαίσια της παρούσας προσφυγής δεν μπορεί να εξεταστεί περαιτέρω το ζήτημα αυτό, διότι εφόσον παρήλθε η προθεσμία για την άσκηση επίκαιρης προσφυγής σε βάρος της πιο πάνω απόφασης της αναθέτουσας αρχής, η κρίση της ότι η προσφορά της είναι ασυνήθιστα χαμηλή δεν μπορεί να ανατραπεί πλέον με απόφαση της ΑΕΠΠ. Και υπό την εκδοχή, άλλωστε, ότι στην απόφαση περί της επάρκειας ή μη της αιτιολόγησης μιας ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εμπεριέχεται και η κρίση ότι η προσφορά πράγματι είναι ασυνήθιστα χαμηλή, με την υπό εξέταση προσφυγή βάλλεται η προσβαλλόμενη μόνον κατά το μέρος που κρίθηκε μη αποδεκτή η αιτιολόγηση της προσφοράς της προσφεύγουσας ως ασυνήθιστα χαμηλής, αντίθετα ούτε στο σκεπτικό ούτε στα

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

αιτήματα της προσφυγής δεν προβάλλεται ευθέως ισχυρισμός σχετικά με τον χαρακτηρισμό της προσφοράς ως ασυνήθιστα χαμηλής. Στο βαθμό δε που η αναφορά της προσφεύγουσας «... Εκτός από αυτό, το ποσοστό έκπτωσης 54,02% δεν μπορεί να θεωρηθεί ασύνηθες ή εξαιρετικό για την τρέχουσα οικονομική συγκυρία και να προκαλέσει την διαδικασία που υπέστημεν δηλαδή την ειδική πρόσκληση του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016 για δήθεν ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά από μέρους μας...» αναχθεί επί των απώτατον και θεωρηθεί ότι συνιστά λόγο προσβολής της κρίσης της αναθέτουσας αρχής σχετικά με το ασύνηθες χαμηλό ποσοστό της προσφοράς της προσφεύγουσας, ο λόγος αυτός τυγχάνει απορριπτέος προεχόντως ως αόριστος. Ούτε, τέλος, μπορούν να ληφθούν υπόψη οι περιεχόμενοι στο υπόμνημα της προσφεύγουσας ισχυρισμοί περί του εσφαλμένου χαρακτηρισμού της προσφοράς της ως ασυνήθιστα χαμηλής, διότι σε κάθε περίπτωση προβάλλονται εκπρόθεσμα. Τούτο δε διότι, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 361 παρ. 1 και 367 παρ. 1 και 5 του ν. 4412/2016, η προσφυγή, η οποία περιέχει τους νομικούς και πραγματικούς ισχυρισμούς επί των οποίων και μόνον αποφαίνεται η ΑΕΠΠ, ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από της κοινοποίησης της πράξης της αναθέτουσας αρχής που της προκαλεί ή ενδέχεται να της προκαλέσει ζημία κατά παράβαση του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου. Κατά τη ρητή, τέλος και αδιάστικτη διατύπωση του τελευταίου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του άρθρου 365 του ίδιου ως άνω νόμου, το υπόμνημα υποβάλλεται επί των απόψεων και της συμπληρωματικής αιτιολογίας της αναθέτουσας αρχής και όχι για τη συμπλήρωση των ισχυρισμών και των αιτημάτων της προσφυγής. Κατά συνέπεια, το ζήτημα που εξετάζεται εν προκειμένω είναι αν η αιτιολόγηση της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς της προσφεύγουσας νομίμως χαρακτηρίστηκε ανεπαρκής, ελλιπής και συνακόλουθα νόμιμα απορρίφθηκε η προσφορά της ή όχι.

11. Επειδή, στο άρθρο 88 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων [...], γ) την πρωτοτυπία του έργου [...], δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 89. 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18».

12. Επειδή, περαιτέρω, έχει κριθεί ότι, αν υφίστανται ενδείξεις ικανές να δημιουργήσουν την υποψία ότι ορισμένη προσφορά ενδέχεται να είναι υπερβολικά χαμηλή, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να προβεί στον έλεγχο της σύνθεσης της προσφοράς προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η προσφορά δεν είναι υπερβολικά χαμηλή. Όταν προβαίνει στον έλεγχο αυτό, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να παρέχει στον οικείο προσφέροντα τη δυνατότητα να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους ο ίδιος εκτιμά ότι η προσφορά του δεν είναι υπερβολικά χαμηλή και, στη συνέχεια, οφείλει να εκτιμήσει τις δοθείσες εξηγήσεις και να κρίνει αν η συγκεκριμένη προσφορά είναι υπερβολικά χαμηλή, οπότε υποχρεούται να την απορρίψει (βλ. σχετικά απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.86-89). Ομοίως το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που η αναθέτουσα αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες προσφορές. (βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Lombardini και Mantovani [2001] Συλλογή I-9233 σκ.55).

13. Επειδή, από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εξηγήσεις δύνανται να περιλαμβάνουν κάθε στοιχείο που τις δικαιολογεί ως νόμιμες και ως μη ούσες προϊόν αντιανταγωνιστικής στρέβλωσης ή παράβασης άλλου δικαϊκού κανόνα, μεταξύ των οποίων και αυτών που σχετίζονται με τις κατ' αρ. 18 παρ. 2 «υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου». Η ανωτέρω, δε, αναφορά στην παρ. 2 του άρθρου 88 του ν. 4412/2016 σχετικά με το περιεχόμενο των εξηγήσεων είναι ενδεικτική («ιδίως»), πράγμα που σημαίνει ότι ο προσφέρων δύναται να επικαλεστεί κάθε άλλη βάση που κρίνει σκόπιμη για τη δικαιολόγηση της προσφοράς του (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 295/2011, 1260, 841/2010, 127/2009, 1208/2008) πλην ή επιπλέον αυτών των στοιχείων α-γ της παραπάνω διάταξης του άρ. 88 παρ. 2, αλλά και η αναθέτουσα να ζητήσει επιπλέον, καθ' υλοποίηση της προβλεπόμενης κατά το αρ. 88 παρ. 3, συνεννόησης μαζί του, κάθε άλλο στοιχείο και την απόδειξη κάθε άλλου σχετικού ζητήματος εκτός αυτών των στοιχείων δ-στ του άρ. 88 παρ. 2. Οι διατάξεις της παρ. 3 του αρ. 88 του νόμου, εξάλλου, καθιερώνουν διακριτική εκτιμητική και αξιολογική ευχέρεια της αναθέτουσας, όπως, συνεκτιμώντας το σύνολο των στοιχείων που βρίσκονται στη διάθεσή της και της προσκομίζει ο προσφέρων, τελικώς κρίνει το δικαιολογημένο της χαμηλής

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

προσφοράς του. Η παραπάνω αξιολόγηση, προφανώς πρέπει να λαμβάνει χώρα με βάση αποκλειστικά τα ανά περίπτωση προκύπτοντα στοιχεία, ενώ οι όποιες γενικές κρίσεις περί της οικείας αγοράς και είδους προϊόντος, υπηρεσίας ή έργου, στοιχεία περί του συνήθους ποσοστού έκπτωσης στην οικεία αγορά και στοιχεία περί πρότερων αντιστοιχών συμβάσεων της ίδιας της αναθέτουσας με τον ίδιο προσφέροντα, του ίδιου του προσφέροντος με άλλες αναθέτουσες ή άλλων αναθετουσών με άλλους προσφέροντες, δύνανται μεν να ληφθούν υπόψη, πλην όμως, πάντα σε συνάρτηση με τα περιπτωσιολογικά στοιχεία της συγκεκριμένης κατάστασης (τα οποία εξάλλου δύνανται να είναι καινοφανή, τόσο όσον αφορά τις τυχόν νέες ικανότητες που απέκτησε ο προσφέρων, όσο και τις τυχόν ιδιαιτερότητες του συμβατικού αντικειμένου, λαμβανομένων τυχόν υπόψη νέων και διαφορετικών μεθόδων που ο προσφέρων προτείνει για την αντιμετώπισή τους, σε σχέση με άλλες συμβάσεις). Η παραπάνω διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας δεν είναι ανέλεγκτη, αλλά υπάγεται στον έλεγχο της Α.Ε.Π.Π. ως προς την εκ μέρους της τήρηση των όρων διεξαγωγής και των ληπτέων υπόψη στοιχείων, που η οικεία διάταξη ως και οι ανωτέρω γενικές αρχές, καθιερώνουν για τη σχετική αξιολογική διαδικασία και την τυχόν υπέρβαση των άκρων ορίων της (πρβλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 187, 209/2017, 27/2018 και ΔΕφΑΘ Ασφ. 312/2015, ΕλΣυν Τμ. VI 2090, 584/2011, 1382, 2653, 3016/2012, 950/2014, 2998/2014, 157/2016). Περαιτέρω, και σε κάθε περίπτωση, η οικεία απόφαση περί αξιολόγησης οικονομικών προσφορών και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, της αναθέτουσας δια της οποίας ενσωματώνεται και σκέλος περί της αποδοχής ή απόρριψης ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, κατόπιν των υποχρεωτικών εξηγήσεων του προσφέροντος, θα πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη σε σχέση τόσο με όσα ο προσφέρων επικαλέστηκε και προσκόμισε με τις εξηγήσεις του και σε απάντηση των δια των εξηγήσεών του ισχυρισμών του, όσο και με όσα έπρεπε να αποδειχθούν και δεν αποδείχθηκαν, επιπλέον, δε, και με ειδική εξήγηση γιατί εν προκειμένω διακινδυνεύεται ή όχι τυχόν μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας.

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

14. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, αν κατά τον έλεγχο μιας ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς διαπιστωθεί ότι αυτή δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις του άρθρου 18 παρ. 2 του ν. 4412/2016 (αυτές δηλαδή που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου), η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται εκ δεσμίας αρμοδιότητας να απορρίψει την προσφορά.

15. Επειδή, τέλος, οι εξηγήσεις που ο προσφέρων παρέχει κατά τον έλεγχο ως ασυνήθιστα χαμηλής της προσφοράς του, δεν μπορεί να διευκρινίζουν την προσφερόμενη υπηρεσία κατά τρόπο που εν τέλει να τη διαφοροποιούν, διότι η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας αντιτίθενται σε κάθε διαπραγμάτευση μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και υποβαλόντος προσφορά στο πλαίσιο διαδικασίας δημόσιου διαγωνισμού, που θα έχει ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της προσφοράς του μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του υποβαλόντος την προσφορά αυτή (πρβλ. απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, C 599/10, SAG ELV Slovensko κ.λπ., σκέψεις 36 και 37). Τούτο δε, διότι διαφορετικά, κατά το πέρας της διαδικασίας επιλογής των προσφορών και λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματός της, ο υποψήφιος του οποίου η προσφορά αποτέλεσε το αντικείμενο του ελέγχου αυτού θα είχε αδικαιολόγητα περιέλθει σε ευμενή θέση έναντι του συνυποψήφιού του.

16. Επειδή, εξάλλου, στο άρθρο 131 του ίδιου νόμου με τίτλο «Υπεργολαβία» (άρθρο 71 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ορίζονται τα εξής: «1. Η τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 18 από υπεργολάβους υπόκειται σε παρακολούθηση και έλεγχο από τις αρμόδιες εθνικές αρχές. 2. ... 3. Οι παράγραφοι 1 και 2 και το άρθρο 58 δεν αίρουν την ευθύνη του κύριου αναδόχου. 4. Στις περιπτώσεις των συμβάσεων έργων και όσον αφορά τις υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν σε εγκαταστάσεις υπό την άμεση εποπτεία της αναθέτουσας αρχής, μετά την ανάθεση της σύμβασης και το

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

αργότερο κατά την έναρξη της εκτέλεσής της, ο κύριος ανάδοχος υποχρεούται να αναφέρει στην αναθέτουσα αρχή το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων του, οι οποίοι συμμετέχουν στα εν λόγω έργα και υπηρεσίες, εφόσον είναι γνωστά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ο κύριος ανάδοχος υποχρεούται να γνωστοποιεί στην αναθέτουσα αρχή κάθε αλλαγή των πληροφοριών αυτών, κατά τη διάρκεια της σύμβασης, καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με κάθε νέο υπεργολάβο, τον οποίο ο κύριος ανάδοχος χρησιμοποιεί εν συνεχεία στα εν λόγω έργα και υπηρεσίες. Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο δεν ισχύει για τους προμηθευτές. Οι υποχρεώσεις του πρώτου και δεύτερου εδαφίου επεκτείνονται: α) στις συμβάσεις προμηθειών, στις συμβάσεις υπηρεσιών, πλην όσων αφορούν υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν στις εγκαταστάσεις υπό την άμεση εποπτεία της αναθέτουσας αρχής ή στους προμηθευτές που συμμετέχουν σε συμβάσεις έργων ή υπηρεσιών, β) στους υπεργολάβους των υπεργολάβων του κύριου αναδόχου και σε κάθε περαιτέρω υπεργολάβο μεταξύ όσων περιλαμβάνονται στην αλυσίδα υπεργολαβίας. 5. Προκειμένου να μην αθετούνται οι υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν, σύμφωνα με τα άρθρα 79 έως 81, να επαληθεύσουν τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή: α) απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού του και β) μπορεί να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού του. 6. Κατά παρέκκλιση από την προηγούμενη παράγραφο, αν το (α) τμήμα(τα) της σύμβασης το (α) οποίο (α) ο κύριος ανάδοχος είχε αναφέρει στην προσφορά του, κατά το άρθρο 58 ή κατά την έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης ή κατά τη διάρκεια αυτής, σύμφωνα με την παρ. 4, ότι προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνει το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 132, η αναθέτουσα αρχή: α) επαληθεύει

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

υποχρεωτικά τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 και β) απαιτεί υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του. 7. Στις περιπτώσεις επαλήθευσης των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 6, οι απαιτούμενες πληροφορίες συνοδεύονται από τις υπεύθυνες δηλώσεις και των υπεργολάβων, σύμφωνα με το άρθρο 79. Ωστόσο, όταν οι υπεργολάβοι παρουσιάζονται μετά την ανάθεση της σύμβασης, προσκομίζουν τα πιστοποιητικά και λοιπά σχετικά δικαιολογητικά αντί της υπεύθυνης δήλωσης. ...».

17. Επειδή, περαιτέρω, στο άρθρο 165 του νόμου 4412/2016 με τίτλο «Υπεργολαβία κατά την εκτέλεση», ορίζονται τα εξής: «... 1. Όταν συνάπτεται σύμβαση μίσθωσης έργου μεταξύ του αναδόχου δημόσιου έργου και άλλης εργοληπτικής επιχείρησης, για την κατασκευή μέρους του έργου που έχει αναληφθεί από τον ανάδοχο (υπεργολαβία), ο υπεργολάβος θεωρείται «εγκεκριμένος» με τις συνέπειες του παρόντος, μετά από έγκριση του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις: α) Ο υπεργολάβος έχει τα αντίστοιχα προσόντα για την εκτέλεση του έργου που αναλαμβάνει και ανήκει σε τάξη και κατηγορία έργου, αντίστοιχη με το ποσό της σύμβασης μίσθωσης έργου και β) Ο ανάδοχος, πριν από την εγκατάσταση του υπεργολάβου στο έργο έχει γνωστοποιήσει στον κύριο του έργου ή στον φορέα κατασκευής τη σύμβαση υπεργολαβίας. Ο ανάδοχος του έργου πρέπει να διατηρεί ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) του ποσού της αξίας σύμβασής του, αρχικής και συμπληρωματικών, με τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής, αφού ληφθούν υπόψη όλες οι συμβάσεις υπεργολαβιών που έχουν εγκριθεί. ... 2. Η έγκριση της υπεργολαβίας έχει τις εξής συνέπειες: α) Το ποσό της σύμβασης της υπεργολαβίας, όπως αυτό προκύπτει ιδίως από τα τιμολόγια που εκδίδονται από τον υπεργολάβο προς τον ανάδοχο, λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της εμπειρίας. β) Για το ποσό της σύμβασης υπεργολαβίας ο ανάδοχος δεν δικαιούται πιστοποιητικό εμπειρίας για χρήση στο Μ.Ε.ΕΠ., ενώ

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

τα στελέχη του αναδόχου δικαιούνται πιστοποιητικό εμπειρίας, το οποίο για την εξέλιξη στο Μ.Ε.Κ. ανάγεται στο μισό του χρόνου επίβλεψης.»

18. Επειδή, από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, δεν συνάγεται ότι κάθε υπεργολάβος που δηλώνεται με τα έγγραφα της προσφοράς υποψηφίος σε δημόσιο διαγωνισμό, πρέπει να είναι εγκεκριμένος, κάθε δε υποψήφιος διαγωνιζόμενος δύναται να δηλώσει στα έγγραφα της προσφοράς του τον ή τους υπεργολάβους, στους οποίους προτίθεται να αναθέσει με μίσθωση έργου τμήμα ή τμήματα της σύμβασης. Έγκριση, εξάλλου, από τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής του παρέχεται στον υπεργολάβο που θα δηλωθεί ότι θα εκτελέσει τμήμα του έργου που ο ανάδοχος της σύμβασης έχει αναλάβει προκειμένου να επέλθουν στο πρόσωπό του οι συνέπειες του άρθρου 165 του ν. 4412/2016 (υπολογισμός εμπειρίας στο πρόσωπο του υπεργολάβου κ.λ.π.). Για το λόγο αυτό και μπορεί να «εγκρίνεται» υπεργολάβος μόνον όταν έχει τα αντίστοιχα προσόντα για την εκτέλεση του έργου που αναλαμβάνει και ανήκει σε τάξη και κατηγορία έργου, αντίστοιχη με το ποσό της σύμβασης μίσθωσης έργου που συνάπτει με τον ανάδοχό του. Κάθε υπεργολάβος, όμως, που δηλώνεται στα έγγραφα της προσφοράς του υποψηφίου, είτε θεωρηθεί κατά το στάδιο εκτέλεσης του έργου «εγκεκριμένος» είτε όχι, θα πρέπει να μπορεί να παράσχει αποδεικτικά μέσα, αν του ζητηθεί, όπως και ο υποψήφιος προσφέρων, ότι δεν αθετούνται ούτε από αυτόν οι υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του νόμου και ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι λόγοι αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 του ίδιου νόμου. Αν μάλιστα το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης το(α) οποίο(α) ο υποψήφιος αναφέρει στην προσφορά του, ή κατά την έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης ή κατά τη διάρκεια αυτής, ότι προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνει το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, ο υπεργολάβος υποχρεούται και χωρίς να του ζητηθεί ειδικώς να παράσχει στην αναθέτουσα αρχή, προαποδεικτικώς με το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ και, αν ο υποψήφιος ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος, με τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπει η διακήρυξη, τη δυνατότητα επαλήθευσης ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 του νόμου.

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

Για το λόγο αυτό και όταν ελέγχεται ως ασυνήθιστα χαμηλή μια προσφορά, εφόσον δηλώνεται ότι τμήμα ή τμήματα της σύμβασης θα ανατεθεί σε υπερβολάβο/ους, μεταξύ άλλων αξιολογούνται και τα στοιχεία της προσφοράς του υπερβολάβου προς τον υποψήφιο ανάδοχο, τουλάχιστον ως προς την τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, αβάσιμα βάλλει η προσφεύγουσα κατά της κρίσης της επιτροπής του διαγωνισμού ότι από τα στοιχεία της προσφοράς της (ΤΕΥΔ) και όσα περιέχονται στις εξηγήσεις που παρείχε σχετικά με το ύψος της προσφοράς της δεν δύναται να επαληθεύσει τουλάχιστον για τον υπερβολάβο που δηλώνεται ότι θα του ανατεθεί τμήμα της σύμβασης ποσοστού 37,55% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου ότι τηρεί τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016 και ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 του νόμου, όπως προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 131 του ν. 4412/2016.

19. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, στο αναρτηθέν στη λειτουργικότητα της επικοινωνίας από 24-05-2019 έγγραφό της προσφεύγουσας με θέμα: Αιτιολόγηση προσφοράς κατά το άρθρο 88 του Ν.4412/2016 του έργου: «.....» αναφέρονται τα εξής: «...1. Το κόστος κατασκευής (εργασία και υλικά) ανέρχεται στο ποσό των 265.230,00€, όπως προκύπτει από τις προσφορές των υπερβολάβων και τον πίνακα του Παραρτήματος Ι που ακολουθεί (οι προσφορές των υπερβολάβων είναι συνημμένες στην παρούσα επιστολή μας). 2. Το σύνολο των κρατήσεων υπέρ τρίτων και εφημερίδων, για την εκτέλεση του έργου ανέρχεται στο ποσό των 13.647,09 € ως περιγράφεται στον παρακάτω πίνακα: ... 3. ΙΚΑ 6%, άρα $335.221,23€ \times 0,06 = 20.113,27€$... 4. Γενικά έξοδα : 20.000,00€, ως αναλύεται στον ακόλουθο πίνακα : Γενικά έξοδα (Μηχανικός, λογιστήριο, μετακινήσεις, δοκίμια) 2.000,00€/μήνα x 6 μήνες = 12.000,00 €. Περιθώριο για απρόβλεπτες δαπάνες 8.000€. Σύνολο 20.000€ 5. Άρα, συνολικό κόστος : 318.990,36 €, 6. Άρα, κέρδος : 16.230,87 € ... Σημειώνουμε εδώ ότι έχουμε συνεργασία μακρά με όλους τους υπερβολάβους που έχουμε επισυνάψει προσφορές τους και λόγω αυτής της μακράς συνεργασίας μας και της φήμης μας στην αγορά για

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

την καλή μας εν γένει συνεργασία με υπεργολάβους, υπηρεσίες, τράπεζες κλπ, έχουμε και καλύτερες συνήθως προσφορές από τους υπεργολάβους σε σχέση με την πλειοψηφία των ανταγωνιστών μας. Επισημαίνουμε, επίσης, ότι έχουμε άριστη συνεργασία με όλες τις υπηρεσίες και με την δική σας, σε ένα έργο μάλιστα με πολύ ιδιαίτερες περιπλοκές και απαιτήσεις. Επίσης, πρέπει να τονίσουμε ότι και οι υπεργολάβοι με τους οποίους συνεργαζόμαστε έχουν πολυετή εμπειρία και ειδικότερα το κρισιμότερο συνεργείο για το έργο του θέματος, το συνεργείο επισκευών – ενισχύσεων του, έχει πολυετή εμπειρία σε τέτοιου είδους έργα είτε σε συνεργασία μαζί μας, είτε όχι. Κατά την εκτέλεση του έργου δηλώνω ότι θα εναρμονίζομαι με τις διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 2 και του άρθρου 131 του Ν. 4412/2016. Δεν λαμβάνω κρατική ενίσχυση. Με βάση τα παραπάνω, παρακαλώ να δεχθείτε την αιτιολόγησή μου και την κατά συνέπεια εις εμέ κατακύρωση της δημοπρασίας. ...». Επιπλέον, η προσφεύγουσα ανήρτησε ΠΙΝΑΚΑ ΥΠΟΛΟΓΟΓΙΣΜΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ εξαγόμενο από τις προσφορές έντεκα (11) υπεργολάβων με τα ποσά των προσφορών και την ημερομηνία προσφορών ενός εκάστου αυτών, ήτοι

03/05/2019	8.800,00€,	03/05/2019	100.000,00 €,
02/05/2019	23.000,00€,		
03/05/2019	430,00€,	03/05/2019	19.000,00€,
02/05/2019	18.000,00€,		
02/05/2019	5.000,00€,	02/05/2019	61.500,00€,
		03/05/2019	26.000,00€,
		03/05/2019	1.500,00€,
(.....)	03/05/2019	2.000,00€	

και ως σύνολο αυτού δήλωσε ποσό: 265.230,00€ και τις αντίστοιχες προσφορές των υπεργολάβων αυτών, οι οποίες όλες εκτός της ημερομηνίας και του ποσού της προσφοράς ενός εκάστου, δεν περιείχαν καμία άλλη αναφορά πλην των άρθρων του προϋπολογισμού της μελέτης του έργου, για την εκτέλεση των εργασιών του ή των οποίων υπέβαλαν προσφορά ο καθένας.

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

20. Επειδή, από τις πιο πάνω εξηγήσεις της προσφεύγουσας, μετά την πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής και όσα συμπληρωματικά διαλαμβάνει στην υπό εξέταση προσφυγή της, λαμβανομένων υπόψη όσων γίνονται δεκτά στις σκέψεις 11 ως 18 της παρούσας, προκύπτει ότι δεν εξηγείται ικανοποιητικά η κριθείσα και μη αμφισβητηθείσα ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά της. Και τούτο, προεχόντως διότι δεν φαίνεται να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση στις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις, περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου (παρ. 2 του αρ. 18, κατά την παρ. 2 του αρ. 88 του ν. 4412/2016), η οποία σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 14 της παρούσας πρέπει να εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση. Μολονότι, η προσφεύγουσα εταιρεία επικαλείται ότι το χαμηλό κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας δικαιολογείται από τη μακρά και καλή συνεργασία που διατηρεί με όλους τους υπεργολάβους, των οποίων τις προσφορές έχει επισυνάψει και λόγω της φήμης της στην αγορά για την καλή της εν γένει συνεργασία με υπεργολάβους, υπηρεσίες, τράπεζες κλπ, που έχει ως αποτέλεσμα να της προσφέρονται καλύτερες συνήθως τιμές από τους υπεργολάβους σε σχέση με την πλειοψηφία των ανταγωνιστών της, εντούτοις δεν προσκομίζει ούτε παραθέτει στοιχεία μισθολογικού κόστους των εργαζόμενων της ίδιας, ούτε και πολύ περισσότερο των υπεργολάβων, ούτε στοιχεία σχετικά με τη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, στην οποία υπάγονται αυτοί, για τη διαπίστωση της νομιμότητας των αποδοχών και των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών τους. Αλυσιτελώς, άλλωστε προβάλλει τον ισχυρισμό ότι το 2012 (με την περίπτωση 3 της υποπαραγράφου ΙΑ.11 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012), καθορίζεται ο νόμιμος κατώτατος μισθός υπαλλήλων και το ημερομίσθιο εργατοτεχνιτών, νομοθετικά δηλαδή για όλους τους εργαζομένους, ανεξάρτητα από προϋπηρεσία ή ειδικότητα, διότι δεν προκύπτει, ούτε αποδεικνύεται ότι το σύνολο των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο, αμοίβονται με το κατώτατο νόμιμο μισθό, ούτε η προσφεύγουσα ούτε κανένα υπεργολάβος της υπέβαλε οργανόγραμμα με τους κατά ειδικότητα και αριθμό εργαζομένους που θα απασχοληθούν στο έργο. Περαιτέρω, από την γενικόλογη και αόριστη αναφορά της περί της από μακρού καλής συνεργασίας με τους υπεργολάβους

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

δεν είναι δυνατόν η αναθέτουσα αρχή να εξετάσει εάν στο πρόσωπο του διαγωνιζομένου συντρέχουν οι εξαιρετικές περιστάσεις, οι οποίες καθιστούν δυνατή τη λήψη υπόψη ως σοβαρής προσφοράς, κατά την οποία από συνολικό κόστος 318.990,36 €, καταλείπεται ως εύλογο περιθώριο κέρδους ποσό 16.230,87€ 4,85. Έτσι, δεν μπορεί να ελεγχθεί αντικειμενικά το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο του έργου. Τα παραπάνω, μάλιστα, συντρέχουν και στο πρόσωπο των υπεργολάβων της προσφεύγουσας, και ιδίως σε αυτούς, διότι μόνοι αυτοί σηκώνουν το κύριο βάρος του κόστους του έργου, για τους οποίους όμως σχετικά με τις αμοιβές του προσωπικού τους, την προμήθεια των υλικών που θα εισφέρουν στο έργο, το κόστος μίσθωσης ή αγοράς του αναγκαίου για την εκτέλεση των εργασιών εξοπλισμού και εργαλείων, τα διοικητικά και λειτουργικά τους κόστη και το δικό τους εύλογο κέρδος, το οποίο πρέπει οπωσδήποτε να προκύπτει ότι καταλείπεται (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 1299/2009), καμία ειδική αναφορά δεν διαλαμβάνεται, ούτε στην προσφορά της προσφεύγουσας, ούτε στις εξηγήσεις προς την αναθέτουσα αρχή, ούτε και στην υπό εξέταση προσφυγή της. Αλυσιτελώς, συνεπώς, και αορίστως ισχυρίζεται ότι, τόσο η ίδια, όσο και οι υπεργολάβοι της συμμορφώνονται προς τις διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 2 και του άρθρου 131 του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, νόμιμα κρίθηκε με την προσβαλλόμενη ότι δεν τεκμηριώνεται το κόστος του έργου, δεν επεξηγούνται και δεν τεκμηριώνονται τα στοιχεία των παρ. 2. α), β) και δ) του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016, ενώ δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 2. β), του άρθρου 89, τ' αντίθετα δε προβαλλόμενα είναι αβάσιμα.

22. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, οι εξηγήσεις που η παρείχε διευκρινίζουν μη επιτρεπώς την προσφορά της για την ανάληψη του έργου κατά τρόπο που εν τέλει τη διαφοροποιούν. Και τούτο διότι, στο ΤΕΥΔ που υπέβαλαν, στο Μέρος II: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, στο κεφάλαιο Δ: Πληροφορίες σχετικά με υπεργολάβους στην ικανότητα των οποίων δεν στηρίζεται ο οικονομικός φορέας, στην ερώτηση «Ο οικονομικός φορέας προτίθεται να αναθέσει οποιοδήποτε μέρος της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας;» τόσο ο

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

..... όσο και ο απάντησαν ΟΧΙ. Δήλωσαν δηλαδή ότι θα εκτελέσουν το έργο με ίδια μέσα και προσωπικό και όχι με μέσα και προσωπικό τρίτων. Ενόψει, άλλωστε, όσων γίνονται δεκτά στις σκέψεις 16-18 της παρούσας, αβάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι οι υπεργολάβοι που η ίδια δήλωσε ότι θα εκτελέσουν το έργο για λογαριασμό της δεν αποτελούν υπεργολάβους κατά την έννοια του άρθρου 131 του ν. 4412/2016, επειδή δεν πρόκειται για υπεργολάβους που έχουν τα προσόντα να θεωρηθούν εγκεκριμένοι κατά την έννοια του άρθρου 165 του ίδιου. Αλυσιτελώς δε, προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι την ευθύνη για την από αυτούς εκτέλεση του τμήματος του έργου την έχει η ίδια η προσφεύγουσα, διότι την ευθύνη αυτή την έχει και όταν ακόμα οι υπεργολάβοι της θεωρηθούν «εγκεκριμένοι», είτε ο ορισθείς από την προσφεύγουσα μηχανικός θα ασκεί επίβλεψη και θα συντονίζει τους υπεργολάβους είτε όχι, επιπλέον της ευθύνης που διατηρεί η προσφεύγουσα και για ζημιά προς τρίτους που τυχόν θα προκαλέσουν οι υπεργολάβοι της, σύμφωνα με τις διατυπώσεις του άρθρου 922 του Αστικού Κώδικα (ευθύνη προσθήσαντος). Συνακόλουθα, επειδή από τις εξηγήσεις που η προσφεύγουσα παρείχε προκύπτει ότι το έργο θα εκτελεστεί από τρίτους, στους οποίους θα μισθώσει τμήματα της εκτέλεσής του (υπεργολάβοι, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 681 επ. του Αστικού κώδικα, συνεπώς και του άρθρου 131 του ν. 4412/2016), νομίμως κρίθηκε ότι αυτές δεν μπορούν να γίνουν δεκτές, διότι, εκτός του ότι είναι ανεπαρκείς και ελλιπείς, συνιστούν κατ' ουσίαν και μη νόμιμη τροποποίηση της προσφοράς της. Δοθέντος, μάλιστα, ότι όπως προκύπτει από τον προϋπολογισμό του έργου, όπως έχει αναρτηθεί στα έγγραφα της σύμβασης, το προϋπολογισθέν ποσό για τις εργασίες με αριθμούς τιμολογίου μελέτης Α.Τ.16, Α.Τ. 21-26, Α.Τ. 30-60 που αφορούν το αντικείμενο, το οποίο η προσφεύγουσα δηλώνει ότι θα εκτελέσει ο, εργολάβος οικοδομικών έργων, και δη έναντι αμοιβής 100.000,00€ ανέρχεται σε ποσοστό ποσοστό 37,5% του προϋπολογισμού του έργου, χωρίς γενικά έξοδα και εργολαβικό όφελος, χωρίς ο υπεργολάβος αυτός να έχει δηλωθεί στο ΤΕΥΔ της προσφεύγουσας και χωρίς ο ίδιος ο υπεργολάβος να έχει υποβάλει ΤΕΥΔ, εκτός που αποτρέπει την

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019

αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 131, να επαληθεύσει στο πρόσωπό του τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 και 2 και τη με αθέτηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 18, η προφορά της προσφεύγουσας θα έπρεπε να είχε απορριφθεί και για τον λόγο αυτό, διότι δεν θα είχε συνταχθεί κατά τους επί ποινή αποκλεισμού όρους της διακήρυξης και του νόμου (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 816/2007, 26/2007). Στο βαθμό, ωστόσο, που η προσβαλλόμενη απόφαση δεν απορρίπτει ευθέως την προσφορά της προσφεύγουσας για τον λόγο αυτό, το ζήτημα δεν εξετάζεται περαιτέρω.

23. Επειδή, κατ' ακολουθία, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, σύμφωνα με το σκεπτικό, η δε παρέμβαση να γίνει δεκτή.

24. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 5 του Ν.4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 5 του Π.Δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου, που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη, στις 19 Σεπτεμβρίου 2019 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο την 9^η Οκτωβρίου 2019.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Μαρία Κων. Μανδράκη

Ελένη Κατσίκια

Αριθμός απόφασης: 1160 / 2019